

MAGYAR MERKUR

I 7 8 9-dik esztendőben.

A' Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmevel.

Szerdan Sz. Iván-havának 24 - dik Napján.

Külső országi dolgok.

Lengyel ország. Az Orosz Követ Varsoban kurirt vett Petersburgból, 's azzal együtt oly parantsolatot, hogy az öfzve-szövetkezett Nemes Rendeknek jelentse, hogy a' Felséges Császár-Afszony el-tökéllette magában, a' Lengyel földről kivinni az Orosz feregeket, és tartományjokon által többé nem botsátani azokat, és minden hadi magazinokat Orosz földre által-helyheztetni. Az öfzve-szövetkezett Rendeknek így szöll a' jelentés: Az Oroszok Császár-Afszonyának rendkívül való és tellyes hatalmu Követje liet ő Excellentiájának a' korona nagy Kantzelláriusának Malakhovszky Grófnak, a' külső ügyök deputatioja Présesének, azt a' mi itten következik, tudtára adni. A' Császár-Afszony, a' ki-változhatatlan igyekezik, mindent félre vetni, melly leg-

kifsebb kétséget hagyna hátra a' felséges Afzszonynak barátságáról a' Királyhoz és a' szabad Közönséghez, parantsolatot adott a' Bessarabiai és Moldvai seregek fő Vezérjének, hogy a' Lengyel országban található magazinokat a' Dnisternek tulsó partjára hordja, és ezután minden eleséget, a' szabad Közönség' tartományjainak kéméllésére, más uton hordassa. Mivel a' Császár-Afzszony ilyenképpen a' N. Rendeknek kívánságát bé-tellyefiti, reményli ellenben a' Királynak és a' szabad Közönségnek barátságától, hogy a' magazinoknak által-hordatásánál, mint jó szomszédok, fegedelmet nyujtani fognak. Az alól-irt a' felséges Afzszonynak parantsolatjából erőfíti, hogy mind az a' mi ennek elő-mozdításánál történik, bőven meg-fog fizettetni; és mivel Potemkin Fejedelemnek meg-hagyattatott, hogy mihent a' seregekhez érkezend, ő Felségének ezen szándékját tökéletességre vigye: kívánatos volna, hogy ha a' N. Rendek biztos embernek hatalmot adnának a' komendérozo Vezérrel a' helyekre nézve rendeléseket tenni. Varsóban Junius' 5dikén — Stakelberg Gróf.

Végtére a' fok jelentő-irások, kérelmek, panasz-tételek, és versengések után bé-tellyesedik a' Lengyel Rendeknek kívánságok, és az Oroszok ki-takarodnak Lengyel országbul. Az ország' gyűlésnek elejétől fogva mindenkor ez szorongatta a' Hazafiaknak sziveket miglen utóljára végét érték szándékjoknak és az Orosz Császár-Afzszony méltó kérelmekre hajlott. De honét légyen az, hogy haszontalan fok esedezésekre, még egyfzer sem nyertek kívánatos választ, és mostan olly hirtelen meg-nyerik azt, a' mit olly buzgón óhajtottak vala; azt nehéz léfzen meg-magyarázni. A' Császár-Afzszony maga kimozdította a' követ az útoól, mellyben szüntelen meg-ütköztek a' Lengyel Hazafiak,

meg-

meg-látiuk melly hamar, melly buzgón és millyen foganattal fognak a' Hazafiak Hazájok javára dolgozni.

Török ország. Az előbbeni országlás alatt a' mostani Török Császárral 16 esztendőök alatt a' régi Szerelbé bé-zárva vólt Valide vagy a' Császárnak anyja Áprilisnek 10-dikén az új Szerelbe fiához szállott. Hét tevék előre-mentek dobokkal; azok utánn 100 fő rendü személyek ló háton; a' Szultánnénak kotsija tsupa aranyból és ezüftből vólt: 36 nem olly szép, aranyos és ezüftös kotsikat, mellyekben négy négy aszfzonyi személyek ültenek, mindenikét egy fekete herélt kísérte ló háton; utánnok 40 kotsik mentek. Jobrabalra hányatott a' sok pénz; hitel felett vagyon a' pompa és gazdagság, melly az embereken és lovakon látzatott.

De ez tsak semmi vólt ahoz a' pompához képest mellyben tündöklött az új Szultán Ápril. 13án uralkodó izékébe lett ülésékor. Az új Szultán Jób Moséba (Templomba) ment, melly Konstantzinápolynak meg-vétele utánn építettett és minden új Szultánnak bé-fogadására rendeltetett. Közzel 480 gazdagon bé-takart lovak, számtalan fok lovasok gyalog, mentek; 7 tevék hadi szerfzámokkal, egy pompás kotsi és 4 öfzvérektől vitetet lektikával következtek, mellyek utánn a' fő méltóságok tündöklő pompával lovagoltak. A' Szultán előtt méne a' Kapitány Basa 500 tengeri katonákkal; arannyal prémezett ruhájok, ezüftel bé-foglalt pistolyjok és kések, és arany fátyolatjok a' fejeken az Europai nézőnek soha nem látott jelenések valának. Annakutánna jöve a' Kaimakan, a' Raísz Effendi, a' Mufti, a' Testerdár, a' Kifzláraga, és az Akaga, fok 3 ló farku Basák és egyéb udvari tisztviselők. Ennyi fok lovak és ilyen nagy pompájú fő-emberek utánn végtére az új Császár következék fe-

jér lovon, melly arannyal és drága kövekkel fel-éke-
 fitve vala. A' Szultannak zöld mente függött vállain;
 hátulról mind a' két részről gyémántokkal ki-tzifrázott
 négy szegü posztó lóggott, fekete rókával béllelve;
 a' turbanjat drága kövekből készített korona vette-
 körül, mellynek felette paraditsom' madárnak tollai
 minc egy fél önyi magasságra állottak - ki. Megette
 2 drága kövekkel prémezett turbánok, a' fegyver,
 az uralkodó szék és egyéb ország' kintsei vittettek,
 mellyre 12, drága iszerizamokkal, és gyöngyöktől és
 drága kövektől ragyogó paizsal meg - rakott lovak
 következtek; 100 lovasok és nemes ifjak kísérték a'
 Nagy Szultánt, és nagy tollakkal fel-ékesített turbáno-
 kat viseltek, és akadályoztatták, hogy a' Szultán nem
 láttathatott egy könnyen. Ezek után mentek a' Sze-
 relnek 2 Kafznadári, a' kik szüntelen hányták a' pénzt
 mely 100 ezer forintokra vettetik. Az egész pompát
 a' törvény - tudók lóháton véghetetlen számmal fejez-
 ték - bé.

Minekutánna a' Szultán a' Moséba lépett volna,
 a' hová tsak 4, 5 fő rendüeknek szabad utánna men-
 ni, a' Mosénak elől-járója és egy törvénytudó oldalá-
 ra kötötték a' fegyvert. E' meg-lévén, aranyzott ha-
 jóba szálla, melly 34 evedzőkkel a' ki-kötő helyen ál-
 tal, másoktól kísértetvén, és a' tengernek jobb part-
 jára tódult fokaságnak szeme láttára, minden ágyuk-
 nak el-sü ése mellett a' tulso parton álló hajókhöz vi-
 torlázott és onnét megint székes városába visszaha-
 zta a' Szultán.

Hazabéli tudósítások.

Ő Felsége a' V. Eszterházi Antal Regimentjének
 Obersterét, Blovsky Urat Generál - Strázsamesterré
 tenni kegyelmessen méltóztatott.

Pofonbul. Azok közzül a' 30 Török tisztek közzül, a' kik fogadáfokra és a' Novibeli Begnek és a' többi fogságba esett Tiszteknek kezes-létére, Novinak meg-vétele után az afzfzonyokkal es gyermekekkel haza botsáttattak Laudon Vezértől, de olly ok - vetések alatt, hogy egy hónap mulva rabságba esett tárfaikhoz visszfa-térjenek, végtére 13an Pofonba érkeztek és e' m. f. hónapnak 15 dikén a' többi tárfaikhoz vitettek Leopold várára. Azt befzéliik, hogy a' többi 17 is mentül elébb el-fog érkezni. Nagyon meg-illetődtek az ő érettek vafat szenvedő hasonló forsu pajtáfaikon.

Szebenbül Jun. 15dikén. E. m. folyó hónapnak 3dikán az Orátyénél a' Törtsvári Paszfzufon túl szél-ső őrizeten álló katonáinkra véletlenül rajok ütötenek 100 Törökök, és azokat hátrább menni kénfzerítették. Mellyre ofztán az ellenség is el-tűnt, a' nélkül hogy valamihez fogott volna, A' mi szabad katonáink közzül ezen alkalmatofságnál egyik lovaftul együtt vég-hetetlen közfiklás mélységbe esett, a' mellyből követ-kezendő napon ismét ferentsésen ki-vonattatott. — A' Törökök tellyesféggel fel-hagytak immár reménységekben Oláh országot meg-tartani; mivel úgy látzfik, mintha a' vele határos tartományok egynehány eszten-dőkre sóval meg-töltetnek. Olly fokasággal hordattatik a' Duna felé. Oláh országbul nem telnek - ki a' szekerek, mellyek meg-kivántatnak ennek hordatására.

Kevés hijja vólt, hogy e' most folyó hónapnak 4dikén Déva mező városa a' lángoknak prédájává nem léve. A' tűz a' piatzon támadott egy Görög kereskedőnek házában és egynehány minuták alatt tiz házok hamuvá égtek. Hogy tovább nem harapozott a' lán g azt egyedül a' Vice - Préfesnek, Révai Gróf Urnak, a' ki éppen akkor ott mulatott, közfönhetni. Midőn

a'

a' tűznek lánaja indított voltna; ő vala az első, a' ki segítségre fített és okos rendeléseket tett az óltásra. A' veszedelem annyival nagyobb volt, mivel a' lángok két utzákat által-ugrottak és a' harmadikán két házokat meg-gyújtottak, mellyek földig le-égtek.

Bánati hírek. Nem futó hir volt az, melly Haddiknak a' Dunán való által-menetele felől a' 45dik levélben meg-iratott vala; hanem egyenesen a' Bánátból egy fő rendű Úri személyhez küldetett tudósítás. Utobbi, ugymint Juniusnak 12dikén költ tudósítárok ellenkezőt mondanak a' dolog felől; mert mindakkoraig tsendefsen állott a' Fehér Templomi tábor. Bizonyos az, hogy a' seregeknek több napokkal elébb parantsolatjok volt kézzen lenni az útra, és hogy hidak is verettettek a' Dunán; de a' Fő Vezér Haddik Gróf egyszerre roszszul lévén, félbe maradt az egész szándék. Juniusnak 12án kétszer vágta eret a' fő Vezéren; 15dikén ujra jönnek lenni íteltetett az útvágás.

Két Német Regementek Karanfebesről Erdélybe mentek, Hohenlohe Fejedelem' seregének erősítésére. — A' Fő Vezér - Hadnagy Rajszky Barónak serege Jabuka tájékán fekszik és 4 1/2 Bat. Gyalogokbul és 4 Divizio lovasokbul áll, ugymint Pálffynak 3 Bataljonibul, 1 Bat. Lattermannébul, 3 kompániák Bránovátzky szabad seregébül, annakutánna 3 Divizio Vasafokbul és 1 Div. Vurmzer Húszárokbul. Ezén seregnél vagyon G. M. Lilien Báro. — A' F. V. H. Harrakh Grófnak serege Uj-Palánkánál áll, és 5 Bat. Gyalogokat, 6 1/2 Divizio Lovasokat téfzen, tudniillik 3. Bat. Alvintzitöl, 2 Bat. Lattermannétul, 6 Divizio Vasafokat és egy fvafront a' Bránovátzky szabad lovas seregébül. Ennél vagyon a' G. M. Otto.

Egy ellenséges sereg Vidinnél gyülekezék-össze; egyik része már hidat vert Kladovánál, és a' Szeverini térségre az Oláh részre vontá magát; Uj Orsovára és Sz. Ersébet várara mind untalan mennek az ellenséges seregek. — Juniusnak 11dikén Ruditzky Kapitány 80 szabad katonákkal el-küldtetett az Alfion hegyének meg-vizsgálására; a' hegynél olly helyet választott magának, mellyen háta megett bátorságos volt, és annakutánna el-küldött egynehány legényeket a' hegyre; mihent a' bokorba jöttek volna ezek, mingyárt tüzet adtak reájok a' Törökök, a meg-sebesítettek, és kettőt el-fogtak. Nintsen már kétség, ezt a' hegyet el-foglalta az ellenség, és körülötte vigyázókat állított-ki. Ruditzky Kapitány Ur közzel hozzája meg-állapodott, az ellenségnek mozgáaira figyelmezvén. — Mihálydiról bellyebb hoztattak a' magazinok, és Tömösvárott fok nehéz ágyuk a' bástyákra hordattak. Uj Vidéken egynehány ezer ostrom' lajtorják tsináltak.

A' Szalankemeni Plébánus Antalstsits Ur meg-érdemli, hogy, emberi és felebaráti szertetéért esméretessé légyen. Midőn taval az ellenség egész Oppováig vitte volna pusztító hadait, és a' szaladó Bánátiak nem tudván, miként hordják jószágjokat a' Dunán által; a' nevezett Plébánus Ur tulajdon költségére a nagy hajókat szerzett és a' bóldogtalan szaladóknak rendelte azokat, egyébként-is segitvén őket. Ezeket a' hajókat most-is készen tartja, hogy ha megkivántatnék, segedelmet nyujthasson velek.

Szerem Vármegyéből. E. m. f. hónapnak 14dikén egy Frantzia kurir Zimonyba érkezett; a' ki egy Kapitánytól késértetvén, Belgrádba akarta vinni izeneteit; de a' Bafa ezt meg-nem engedte, hanem a' Száva partjára kellett le-tennie leveleit, mellyre a' kurir

rír leg-ottan Bétsbe utazott. — A' hidnak való hajók szerentséfen meg-menekedtek a' rájok ólálkodó 2 Török fajkáktól, és Bolieftzére érkeztek. — Zimonyban egy Granadér káplár lövetett agyon, a' ki ki-vallotta, hogy kétfzer rakott alája tüzet Zimonyban. Pántsován is egy ilyen gonofztévő fogattatott el, a' ki a' puska-poros hajókat meg-akarta gyűjtani. Egy őrizeten álló katona el-fogta, minekelőtte szándékját véghez vitte vólna. Az égető 60 aranyokat ígért a' katonának, ha el-botsátaná; a' katona le-fizetteti véle az aranyokat, de azután óldalba döfi és vártára vífzi az adakozót. Meg-tudván ezt a' Generális, oda engedte a' katonának a' 60 aranyokat és azon fellyül 20 aranyokat ajándékozott nekie.

T u d ó s í t á s.

Az ujság-írás fiető munka; és még-is annyi akadályokkal vagon öfzve-kaptsolva, hogy fokfzor későre válik az ujságoknak el-küldetéfe. Mindazáltal mind a' könyvnyomtató mind pedig az író ugy intézték a' dolgot, hogy még az napon, ugymint fzerdán és szombaton Póftára adattattak a' nyomtatott ujság-levelek. Reménylem, hogy azok az Érd. Váltók, a' kik Patzko Úrnak könyvnyomtató műhelyébe, vagy pedig a' Pestí Pófta Tifztséghez küldötték vólt a' váltságot, az ujságoknak rendetlen járásokról nem fognak panaszolkodni. A' kik a' Budai Fő Pófta tífztségnél váltották az ujságot, azok, a' mint neheztelve tapasztaltam, fokfzor híjánofságot szenvedtek, és némellykor egy héttel későbbben vették kezekhez az ujságokat. Tudva vagon, hogy a' két várost a' Duna hasítja ketté, és hogy a' hid-is naponként fel-bontattatik, néha néha el-is szakad, és az által-menetelt meg-gátolja. Ez okbul az ujságok is fokfzor el-késnek, és a' Budai Pófta Tifztség későn veszi kezéhez azokat. Ezen fogyatkozásnak nem vehetjük jobban elejét, mintha az Érd. Váltók egyenesen a' Pestí Pófta Tifztségnek vagy pedig Patzko Úrnak könyvnyomtató műhelyébe, a' Ketskeméti utzában Nro. 467, kül, dik a' 4 for. 30 kr. álló fél-efztendőbeli váltságot a' Magyar Merkurért.